RAPORT KOŃCOWY Z REALIZACJI PROGRAMU POLITYKI ZDROWOTNEJ

Data wpływu:…….. Sygn. akt: ……
wypełnia Agencja Oceny Technologii

Powiat Olecki **ul. Kolejowa 32** **19-400 Olecko**	**Raport końcowy** **z realizacji programu polityki zdrowotnej**
Nazwa programu polityki zdrowotnej: Program polityki zdrowotnej w zakresie szczepień ochronnych przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu dla mieszkańców powiatu oleckiego na lata 2018 – 2022	
Przewidziany w programie polityki zdrowotnej okres jego realizacji: 2018 – 2022	**Faktyczny okres realizacji programu polityki zdrowotnej:** 2018 – 2022

Opis sposobu osiągnięcia celów programu polityki zdrowotnej:[1)]

W latach 2010 - 2016 poprzedzających opracowanie programu współczynnik zachorowań na kleszczowe zapalenie mózgu w Polsce, w województwie warmińsko – mazurskim i powiecie oleckim przedstawiał się następująco (opracowanie na podstawie danych Powiatowej Stacji Sanitarno -Epidemiologicznej w Olecku).

Rok	Polska	Woj. warmińsko- -mazurskie	Powiat olecki
2010	0,8	5,6	14,7
2011	0,6	3,9	2,9
2012	0,5	2,4	0
2013	0,6	3,7	2,8
2014	0,5	2,1	2,8
2015	0,4	1,6	0
2016	0,7	3	2,8
2017	0,73	3,1	14,4

Ze względu na występujące zachorowania w powiecie oleckim, a także u większości mieszkańców powiatu brak wiedzy dotyczącej profilaktyki kleszczowego zapalenia mózgu

został opracowany „Program polityki zdrowotnej w zakresie szczepień ochronnych przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu dla mieszkańców powiatu oleckiego na lata 2018 – 2022”. Uzyskał on pozytywną opinię Agencji Oceny Technologii Medycznych i Taryfikacji w 2018 r.
Celem głównym programu było zmniejszenie zapadalności na kleszczowe zapalenie mózgu wśród rolników i osób zamieszkujących gospodarstwa rolne oraz uczestniczących w pracach, zamieszkujących Powiat Olecki.
Celami szczegółowymi było:

1) Zmniejszenie hospitalizacji wywołanych kleszczowym zapaleniem mózgu wśród rolników i osób zamieszkujących gospodarstwa rolne oraz uczestniczących w pracach, zamieszkujących Powiat Olecki.
2) Zwiększenie liczby osób stosujących szczepienia przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu – objęcie 75% populacji docelowej w trakcie trwania programu.
3) Poprawa poziomu wiedzy mieszkańców powiatu oleckiego w zakresie chorób odkleszczowych.

Program polityki zdrowotnej adresowany był do pracowników rolnych oraz ich rodzin, domowników, w tym dzieci i osób przebywających lub zamieszkujących gospodarstwa rolne (ubezpieczonych w KRUS, którzy dotąd nie otrzymali szczepień przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu).
Szczepienie przeciwko kleszczowemu zapaleniu mózgu było i jest szczepieniem zalecanym w Programie Szczepień Ochronnych Ministerstwa Zdrowia, ze szczególnym wskazaniem osób z grup podwyższonego ryzyka.
Populację kwalifikujących się do wzięcia udziału w programie oszacowano na 1739 osób. Na podstawie przeprowadzonych w powiecie programów polityki zdrowotnej oraz wysokiego względem kraju stanu zaszczepienia przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu w województwie warmińsko - mazurskim (według danych NIZP - PZH) zgłaszalność do programu założono na poziomie 75% (tj. 1305 osób).
Finansowanie szczepienia przeciw KZM 1 osoby było w: 30% przez powiat olecki i 70% przez gminę. Każda gmina współfinansowała koszt szczepienia mieszkańca z terenu swojej gminy.
Ze względu na dużą liczbę osób do szczepienia i wysoki koszt tego działania zaplanowano w programie, że każdego roku sukcesywnie bezpłatnym szczepieniem objęta będzie określona liczba osób i na ten cel zostaną zabezpieczone środki w budżecie każdego samorządu. Natomiast koszt kampanii informacyjno – edukacyjnej pozostał kosztem powiatu oleckiego.
Określono kryteria kwalifikacji do programu polityki zdrowotnej oraz kryteria wykluczenia z programu polityki zdrowotnej, tj.:

a) Wiek powyżej 1 roku życia (zgodnie z wymaganiami producenta szczepionki).
b) Złożenie wniosku wyrażającego chęć wzięcia udziału w programie.
c) Potwierdzenie prowadzenia gospodarstwa rolnego (lub ubezpieczenia w KRUS, w przypadku osób zamieszkujących gospodarstwa rolne).
d) Dotychczasowy brak szczepienia przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu.
e) Kwalifikacyjna wizyta lekarska, wykluczająca przeciwwskazania do wykonania szczepienia.

f) Pisemna zgoda rodziców/opiekunów prawnych w przypadku szczepienia osób niepełnoletnich.

„Program polityki zdrowotnej w zakresie szczepień ochronnych przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu dla mieszkańców powiatu oleckiego na lata 2018 – 2022”
Realizacja programu w latach 2018-2022:

1) 2018 r. skupiono się głównie na działaniach promujących: program i cele.
2) 2019 r. zgodnie z założeniami programu rozpoczęto realizację programu w zakresie szczepień ochronnych przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu (KZM). 3 gminy włączyły się w jego współfinansowanie. Program cieszył się bardzo dużym zainteresowaniem wśród adresatów tego programu. Chętnych do szczepienia było więcej niż zaplanowano środków finansowych na ten cel w pierwszym roku jego realizacji. Na listach osób do szczepienia została umieszczona maksymalna liczba osób do bezpłatnego szczepienia i na tę liczbę były zabezpieczone środki w budżetach samorządów. W związku z takim zainteresowaniem mieszkańców tą formą profilaktyki, utworzono dla każdej gminy dodatkowo listę rezerwową. Na listach rezerwowych każdej z 3 gmin było od 40 do 60 osób. Listy rezerwowe zostały utworzone, ponieważ doświadczeniem realizacji w latach poprzednich innego programu zdrowotnego część osób rezygnowała.
   W tym programie jednak żadna z osób umieszczona na liście nie zrezygnowała, w związku z tym z listy rezerwowej nikt nie skorzystał.
3) W 2020 r. powiat wraz z gminami rozpoczął planowaną realizację programu, podpisano umowy o współfinansowanie programu. 3 gminy włączyły się w jego współfinansowanie. Powiat ogłosił konkurs ofert na wybór realizatora szczepień przeciw KZM. Na podstawie § 1, 3a, 11 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 20 marca 2020 r. w sprawie ogłoszenia na obszarze Rzeczpospolitej Polskiej stanu epidemii (Dz. U. z 2020 r., poz. 491 z późn. zm.), tj. wprowadzenia szczególnych rozwiązań związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2, a w związku z tym niemożnością realizacji programu polityki zdrowotnej, Zarząd Powiatu w Olecku unieważnił ogłoszony w dniu 27 lutego 2020 r. otwarty konkurs ofert w sprawie wyboru realizatora w 2020 r. „Programu polityki zdrowotnej w zakresie szczepień ochronnych przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu dla mieszkańców powiatu oleckiego na lata 2018 – 2022”, w tym szczepień profilaktycznych przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu dla rolników i osób zamieszkujących gospodarstwa rolne – ubezpieczonych w KRUS, z terenu powiatu oleckiego. Biorąc pod uwagę panującą sytuacje epidemiologiczną w kraju i trudną do przewidzenia w następnych miesiącach 2020 r., Zarząd Powiatu podjął decyzję o zrezygnowaniu z realizacji szczepień przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu w 2020 roku w ramach tego programu zdrowotnego.
4) 2021 - 2 gminy włączyły się we współfinansowanie programu. Realizując program zwiększono liczbę osób do szczepienia przeciw KZM w następujący sposób, tj.: Kowale Oleckie – 168 osób (w tym, 84 osoby z roku 2020 i 84 osoby z roku 2021), Świętajno – 128 osób (w tym, 64 osoby z roku 2020 i 64 osoby z roku 2021). W związku z pandemią w roku 2020 nie zostały zorganizowane szczepienia przeciw

KZM dlatego powiększono planowaną liczbę osób do szczepienia przeciw KZM o liczbę osób do szczepienia z 2020 r.

5) 2022 r., tj. ostatnim roku realizacji programu Powiat Olecki podpisał umowę o współfinansowanie szczepienia mieszkańców z Gminą Świętajno. Tylko 1 gmina włączyła się we współfinansowanie programu. Niestety nie było osób zainteresowanych bezpłatnym szczepieniem. Nikt nie złożył wniosku o bezpłatne szczepienie przeciw KZM.

Zachorowalność, hospitalizacja z powodu KZM oraz szczepienia przeciw KZM.

X	**Lata realizacji programu w zakresie:**				
	promocji programu i jego celów	**edukacji i szczepień przeciw KZM**			
	2018	**2019**	**2020**	**2021**	**2022**
Liczba osób, które zachorowały na KZM, wśród rolników i osób zamieszkujących gospodarstwo rolne oraz uczestniczących w pracach, zamieszkujących powiat olecki	1	0	0	0	0
Liczba osób hospitalizowanych z powodu powikłań wynikających z zachorowań na KZM wśród rolników i osób zamieszkujących gospodarstwo rolne oraz uczestniczących w pracach, zamieszkujących powiat olecki	1	0	0	0	0
Liczba osób stosujących szczepienia	50	334	59	135	102

przeciw KZM, zamieszkujących powiat olecki (dane uzyskane z PSSE w Olecku)					
Liczba osób, które zostały włączone do programu, zaszczepione przeciw KZM	----------	253	0	71	0
Liczba osób, które zaszczepiły się przeciw KZM, mieszkańców powiatu oleckiego, nie będący adresatami programu	----------	81	59	64	102
Frekwencja na otwartych spotkaniach informacyjnych	--------	95%	90%	80%	-------
Liczba rozdystrybuowanych materiałów edukacyjnych	--------	4 000 szt.	4 000 szt.	4 000 szt.	2 000 szt.
Wyniki testu wiedzy, przeprowadzonego przed rozpoczęciem spotkań edukacyjnych	--------	28,7 %	57,3 %	84,9 %.	---------
Wyniki testu wiedzy po zakończeniu spotkań edukacyjnych	--------	91,3%	93%	98,6%	--------

Celem głównym programu było zmniejszenie zapadalności na kleszczowe zapalenie mózgu wśród rolników i osób zamieszkujących gospodarstwa rolne oraz uczestniczących w pracach, zamieszkujących powiat olecki.
Na podstawie danych uzyskanych z Powiatowej Stacji Sanitarno - Epidemiologicznej w

Olecku można stwierdzić, że w okresie faktycznej realizacji programu w zakresie bezpłatnego szczepienia przeciw KZM osiągnięto cel główny. Nikt nie zachorował na KZM.

W zakresie realizacji celów szczegółowych:

1) Osiągnięto cel dotyczący zmniejszenia hospitalizacji wywołanych kleszczowym zapaleniem mózgu wśród rolników i osób zamieszkujących gospodarstwa rolne oraz uczestniczących w pracach, zamieszkujących powiat olecki. Nikt nie zachorował na KZM w okresie realizacji programu, prowadzonej edukacji i szczepień.
2) Nie osiągnięto celu w zakresie zwiększenia liczby osób stosujących szczepienia przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu – czyli 75% tj. 1305 osób populacji docelowej. Przed przystąpieniem do opracowania programu wszystkie gminy w terenu powiatu oleckiego zadeklarowały chęć realizacji programu. Natomiast, po rozpoczęciu programu nie wszystkie gminy każdego roku włączały się w jego współfinansowanie. W związku z tym pełna realizacja założeń programu, osiągnięcia tego celu nie była możliwa. W roku 2022 zorganizowano szczepienia dla adresatów programu z Gminy Świętajno, która jako jedyna przystąpiła do realizacji zadania. Niestety nie było osób zainteresowanych bezpłatnym szczepieniem. Nikt nie złożył wniosku o bezpłatne szczepienie przeciw KZM.

Realizacja programu z gminami poprzez podpisanie umów na współfinansowanie szczepienia mieszkańców była następująca:

- 2019 r. – 3 gminy (Gmina: Olecko, Kowale Oleckie, Świętajno)
- 2021 r. – 2 gminy (Gmina: Kowale Oleckie, Świętajno)
- 2022 r. – 1 gmina (Gmina Świętajno).

Wartością dodaną realizowanego programu jest fakt, że odbiorcami realizowanej edukacji zdrowotnej, tj. profilaktyki KZM byli mieszkańcy spoza grupy adresatów programu. Informacje, które oni pozyskali spowodowały, że część z nich poddała się szczepieniu przeciw KZM poza programem. I od 2018 roku do roku 2022 wzrastała. Choć zauważa się, że w roku 2020 tj. w pandemii wynosiła tylko 59. Najwyższy wzrost zaszczepienia w tej grupie wystąpił w 2022 r. – 102 osoby. Co przedstawia powyższa tabela.

Szczepienie przeciw KZM w ramach programu w latach 2019-2022.

Gmina	Liczba osób ubezpieczonych w KRUS	Liczba osób stanowiąca 75% populacji osób ubezpieczonych w KRUS, adresatów szczepienia przeciw KZM	Liczba osób zaszczepiona przeciw KZM w ramach programu w roku:	
			2019	2021
Olecko	569	427	105	0
Kowale	449	337	84	40

Oleckie				
Świętajno	340	255	64	32
Wieliczki	381	286	0	0
Razem	**1739**	**1305**	**253**	**72**

Ogółem do szczepienia kwalifikowało się 1739 osób, ubezpieczonych w KRUS. W ramach programu zaszczepionych przeciw KZM zostało (w 2019 i 2020 r.) – 325 osób, tj. 18,69 % populacji.
Zwiększenia liczby osób stosujących szczepienia przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu w 75% jak pierwotnie zakładano nie osiągnięto. Faktyczny wzrost osób zaszczepionych w tej grupie wyniósł 18,69% (325 osób).

3) Osiągnięto cel dotyczący poprawy poziomu wiedzy mieszkańców powiatu oleckiego w zakresie chorób odkleszczowych. Każdego roku prowadzona była kampania informacyjno – edukacyjna z zakresu edukacji zdrowotnej dotyczącej profilaktyki KZM. W latach 2018-2022 realizowano działania informacyjno – edukacyjne poprzez: prasę, strony internetowe, ulotki, foldery i plakaty oraz spotkania edukacyjne w latach 2019 i 2020 i 2021.

W 2022 r. nie prowadzono testów wiedzy i spotkań otwartych.
Z każdym rokiem wzrastała świadomość zagrożenia zakażeniem KZM a także wzrastał poziom wiedzy z zakresu profilaktyki KZM. Brak zachorowań i hospitalizacji z powodu KZM w latach 2019-2022 można powiedzieć, że jest wynikiem wzrostu wiedzy dotyczącej możliwości zakażenia KZM i stosowania profilaktycznych działań.
Efektem prowadzonej edukacji w zakresie profilaktyki KZM było podniesienia wiedzy w tym zakresie wśród mieszkańców spoza grupy objętej programem. Podniesienie zakresu wiedzy w tym zakresie spowodowało, iż część z nich zaszczepiła się przeciw KZM.

Charakterystyka interwencji realizowanych w ramach programu polityki zdrowotnej:

W ramach programu mieszkańcy powiatu oleckiego, którzy spełnili kryteria uczestnictwa zostali zaszczepieni szczepionką przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu w podstawowym schemacie, zgodnie ze wskazaniami producenta szczepionki (dla osób poniżej 18 roku życia – po wyrażeniu zgody rodzica lub osoby odpowiedzialnej):

- I dawka w wybranym terminie;
- II dawka: 14 dni po pierwszej dawce;
- III dawka: w odstępie od 5 do 12 miesięcy po drugiej dawce.

Szczepienia przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu nie były finansowane ze środków publicznych Ministerstwa Zdrowia, natomiast znajdowały się w spisie szczepień zalecanych w Programie Szczepień Ochronnych. Koszt szczepienia 1 osoby finansowany był w: 30% przez powiat olecki i 70% przez gminy. Każda gmina współfinansowała koszt szczepienia mieszkańca z terenu swojej gminy. A koszt kampanii informacyjno - edukacyjnej finansowany był przez Powiat Olecki.
W związku z rekomendacjami środowisk naukowych dotyczących podnoszenia wiedzy społeczeństwa, Program Polityki Zdrowotnej zakładał również działania edukacyjno -

promocyjne organizowane w trakcie trwania programu.

Działania podejmowane w ramach kampanii informacyjno - edukacyjnej

x	Rok realizacji programu			
	2019	**2020**	**2021**	**2022**
Liczba otwartych spotkań informacyjno - edukacyjnych z mieszkańcami, na terenie powiatu oleckiego	20	3	3	0
Liczba plakatów	500	50	300	120
Liczba stron internetowych, na których prowadzono kampanię informacyjno - edukacyjną	9	4	8	5
Liczba wydanych ulotek i folderów edukacyjnych	4 000 szt.	4 000 szt.	4 000 szt.	2 000 szt.

W ramach kampanii organizowano spotkania w powiecie oleckim z zakresu edukacji zdrowotnej, tj. profilaktyki zakażenia KZM w urzędzie Gminy: Kowale Oleckie, Świętajno, Wieliczki, Olecko oraz w Starostwie Powiatowym, Ośrodku Doradztwa Rolniczego, Spółdzielni Mleczarskiej w Olecku, na terenie szkół podstawowych i ponadpodstawowych. Uczestnikami spotkań byli: sołtysi, rolnicy i ich rodziny, radni, pracownicy podległych jednostek gmin i powiatu, uczniowie i pracownicy szkół oraz innych zakładów pracy.
W ramach programu podczas spotkań zostały, w sposób dostosowany do wieku przedstawione informacje na temat: miejsc bytowania kleszczy, dróg szerzenia kleszczowego zapalenia mózgu, objawów zakażenia i powikłań oraz profilaktyki w tym szczepień. Szczególna uwaga poświęcona została sposobom unikania ukąszenia przez kleszcza, jak: unikanie pobytu w rejonach zakażonych kleszczy, odpowiednia odzież, stosowanie repelentów oraz innym działaniom profilaktycznym, jak: dokładne sprawdzenie ciała po wizycie w miejscach bytowania kleszczy, poprawna metoda usunięcia kleszcza ze skóry i pierwsze objawy, mogące wskazywać na zakażenie.
W ramach kampanii zostały wywieszone plakaty informujące o bezpłatnych szczepieniach przeciw wirusowi KZM w: Starostwie Powiatowym w Olecku, szkołach (podstawowych i ponadpodstawowych) na terenie powiatu, urzędach gmin, gminnych ośrodkach zdrowia, tablicach ogłoszeń we wsiach, parafiach oraz w powiatowym szpitalu w Olecku.
Samorząd powiatowy każdego roku opracowywał i przekazywał do gmin informację o podejmowanych działaniach w ramach programu zdrowotnego tj. szczepienia przeciw

kleszczowemu zapaleniu mózgu w celu zamieszczenia jej na stronach internetowych gmin. Informacja ta została zamieszczona na stronach internetowych: gmin, samorządu powiatowego.
Do współpracy w ramach akcji informacyjno – edukacyjnej włączyły się: parafie, gazeta „Głos Olecka", (tj. w nakładzie gazety i na jej stronie internetowej www.olecko.wm.pl oraz poprzez serwis społecznościowy Facebook), TVP 3, Radio 5, Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Olecku i Spółdzielnia Mleczarska w Olecku.
Każdego roku od poniedziałku do piątku w godz. 7.30 – 15.30 czynny był nr telefonu pod którym zainteresowani dzwoniąc uzyskiwali szczegółowe informacje dotyczące realizowanego w programu zdrowotnego, w tym szczepień.
Liczba telefonów: 2019 r. – 32, 2020 r. – 14, 2021 r. – 8, 2022 r.- 0.
Dodatkowo podczas organizowanego przez Powiat Olecki festynu rodzinnego pn. **„Zdrowa rodzina – szczęśliwa rodzina"** w roku 2019, 2021, 2022 na stoisku dotyczącym profilaktyki zdrowotnej wydawano uczestnikom pakiety (do poczytania w domu), tj. materiały dotyczące profilaktyki zdrowotnej, zachęcające do regularnego wykonywania badań profilaktycznych, a także dotyczące profilaktyki KZM. Podczas imprezy Powiatowa Stacja Sanitarno – Epidemiologiczna udzielała instruktażu usuwania kleszcza a także przekazywała informacje z zakresu profilaktyki KZM.
Zgodnie z zapisami programu listy osób do szczepienia przeciw KZM zostały utworzone w Starostwie Powiatowym w Olecku. Wniosek o ujęcie bezpłatnym szczepieniem przeciw KZM składała w Starostwie Powiatowym w Olecku osoba dorosła. W przypadku dzieci wniosek taki składał rodzic/opiekun prawny.
Tylko ci mieszkańcy, którzy spełnili kryteria kwalifikacji do programu, zostali ujęci na liście do szczepienia. Kryteria:

- wiek powyżej 1 r. ż. (zgodnie z wymaganiami producenta szczepionki),
- potwierdzenie prowadzenia gospodarstwa rolnego (ubezpieczenia w KRUS),
- wcześniejszy brak szczepienia przeciw KZM.

Liczba osób umieszczona na listach była zgodna z zawartymi umowami z gminami. Utworzone listy były przekazywane do wyłonionego realizatora. Każdego roku Realizatorem była Olmedica Sp. z o.o. w Olecku.

Wyniki monitorowania i ewaluacji programu polityki zdrowotnej:[2)]

Ocena zgłaszalności do programu była monitorowana w trakcie jego realizacji w każdym roku trwania programu na podstawie list uczestników. Realizator programu wybierany w ramach konkursu ofert każdego roku składał sprawozdania z realizacji programu.

Wyniki monitorowania programu w poszczególnych latach 2019 - 2022

Wskaźniki monitorowania programu	Rok realizacji programu			
	2019	**2020**	**2021**	**2022**
Populacja osób kwalifikujących	255	255	296	64

się do szczepienia (zgodnie z podpisanymi umowami z gminami)				
Liczba osób objętych programem, które otrzymały trzy dawki szczepionki	253	0	72	0
Liczba osób objętych programem, które otrzymały jedną lub dwie dawki szczepionki	241	0	71	0
Liczba osób, które nie zostały zaszczepione z powodu przeciwwskazań lekarskich	0	0	4	0
Przyczyny niezakwalifikowania się osób chętnych do udziału w programie	Osób do szczepienia było znacznie więcej niż zaplanowano w 2019 r. i zabezpieczono na ten cel środki w budżetach samorządów.	-	4 osobom nie podano, żadnej dawki szczepionki, przeciwskazanie wystąpiło po wywiadzie i badaniu lekarskim przed podaniem pierwszej dawki szczepienia.	-

Prowadzony był monitoring jakości i terminowości świadczonych usług.
Każdego roku uczestnicy programu mieli możliwość wypełnienia ankiety satysfakcji, obejmującej jakość i terminowość świadczonych usług. Jednak większość oceny jakości świadczeń w programie dokonywana przez zgłaszanie uwag uczestników programu lub ich opiekunów do organizatora programu. Wszystkie uwagi były natychmiast analizowane a niedociągnięcia po stronie organizatora lub realizatora programu natychmiast każdego roku poprawiane i wydarzyły się one głównie w 2019 r., czyli pierwszym roku wdrażania

programu w zakresie szczepień przeciw KZM.
Uczestnicy, zgodnie z zapisami programu mieli możliwość wypełnienia ankiety, ale zaledwie 17 osób uzupełniło ankietę w tym, w:
- 2019 r. -12 ankiet – 97% ankiet pozytywnych,
- 2021 r. – 5 ankiet – 99 % ankiet pozytywnych.

Ewaluacja programu oparta o dane dotyczące zapadalności na kleszczowe zapalenie mózgu oraz liczby hospitalizacji wśród grup zawodowych wysokiego ryzyka będzie możliwa do zaobserwowania w perspektywie wieloletniej, po okresie kilku - kilkunastu lat od zakończenia programu.

Koszty realizacji programu polityki zdrowotnej[3)]

1. Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2019 - 80.447,00 zł
2. Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2020 - 5.000,00 zł
3. Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2021 - 25.806,00 zł
4. Rok realizacji programu polityki zdrowotnej: 2022 - 5.000,00 zł

Źródło finansowania[4)]	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
1. 2019 r.: 1) Powiat Olecki 2) Gmina Olecko 3) Gmina Kowale Oleckie 4) Gmina Świętajno	1) 27.634,10 zł 2) 21.492,80 zł 3) 17.816,40 zł 4) 13.503,70 zł	1) 0,00 2) 0,00 3) 0,00 4) 0,00
2. 2020 r.: – Powiat Olecki	– 5.000,00 zł	– 0,00
3. 2021 r.: 1) Powiat Olecki 2) Gmina Kowale Oleckie 3) Gmina Świętajno	1) 11.241,80 zł 2) 8.484,00 zł 3) 6.080,20 zł	1) 0,00 2) 0,00 3) 0,00
4. 2022 r.: 1) Powiat Olecki	– 5.000,00	– 0,00

Cały okres realizacji programu polityki zdrowotnej – 116.253,00 zł

Źródło finansowania	Wydatki bieżące	Wydatki majątkowe
	116.253,00 zł	0,00
1. Powiat Olecki	48.875,90 zł	0,00
2. Gmina Olecko	21.492,80 zł	0,00
3. Gmina Kowale Oleckie	26.300,40 zł	0,00
4. Gmina Świętajno	19.583,90 zł	0,00

Koszty jednostkowe realizacji programu polityki zdrowotnej – 357,70 zł

Informacje o problemach, które wystąpiły w trakcie realizacji programu polityki zdrowotnej	Opis podjętych działań modyfikujących:

Problem 1: Wprowadzenie w 2020 r. szczególnych rozwiązań związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem zakażenia wirusem SARS-CoV-2, spowodowało niemożność realizacji programu polityki zdrowotnej w zakresie organizacji szczepień przeciw KZM. Biorąc pod uwagę panującą sytuacje epidemiologiczną w marcu 2020 r. i trudną do przewidzenia w następnych miesiącach, podjęto decyzję o zrezygnowaniu z realizacji szczepień przeciw kleszczowemu zapaleniu mózgu.	Działanie modyfikujące: Realizując program w 2021 r. dokonano zwiększenia liczby osób do szczepienia przeciw KZM w następujący sposób, tj.: Kowale Oleckie – 168 osób (w tym, 84 osoby z roku 2020 i 84 osoby z roku 2021), Świętajno – 128 osób (w tym, 64 osoby z roku 2020 i 64 osoby z roku 2021). W związku z pandemią w roku 2020 nie zostały zorganizowane szczepienia przeciw KZM dlatego powiększono planowaną liczbę osób do szczepienia przeciw KZM o liczbę osób do szczepienia z 2020 r.
Problem 2: Po rozpoczęciu programu nie wszystkie gminy każdego roku włączały się we współfinansowanie programu. Choć przed przystąpieniem do opracowania programu wszystkie gminy w terenu powiatu oleckiego zadeklarowały chęć realizacji programu. W związku z tym pełna realizacja założeń programu, osiągnięcia celu nie była możliwa.	Działanie modyfikujące: Nie wprowadzono.
Problem 3: W 2022 r. brak osób chętnych do szczepienia przeciw KZM w ramach programu z Gminy Świętajno. Gmina ta jako jedyna przystąpiła do realizacji programu.	Działanie modyfikujące: Nie wprowadzono.

Miejscowość Olecko	31.03.2023 r. Data sporządzenia raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej	Halina Kasicka Samodzielne stanowisko do spraw zdrowia, rehabilitacji osób niepełnosprawnych i pomocy społecznej oznaczenie i podpis osoby sporządzającej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotne[5)]
	31.03.2023 r. Data akceptacji raportu końcowego z realizacji programu polityki zdrowotnej	Marzanna Pojawa – Grajewska Starosta Olecki oznaczenie i podpis osoby akceptującej raport końcowy z realizacji programu polityki zdrowotnej[5)]